

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Michalem Mazancem v právní věci žalobce: **B. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2021, čj. MPSV-2021/1183-916, v řízení o žádosti žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 7. 2021, čj. 54 Ad 7/2021 - 23.

t a k t o :

Soud **u s t a n o v u j e** zástupcem žalobce Mgr. Milana Hadravu, advokáta se sídlem Blatenská 1161/46, Chomutov, za účelem podání kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 7. 2021, čj. 54 Ad 7/2021 - 23, a následného zastupování v řízení o této kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce zaslal 2. 8. 2021 Nejvyššímu správnímu soudu žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti v záhlaví uvedenému usnesení krajského soudu. Tímto usnesením krajský soud odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného jako opožděnou.

[2] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. může předseda senátu na návrh ustanovit zástupce z řad advokátů, pokud jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je to nezbytné k ochraně jeho práv. Aby soud mohl vyhovět návrhu o ustanovení zástupce, musí být tedy splněny tři podmínky. Navrhovatel 1) musí ustanovení zástupce navrhnout, 2) musí u něj být předpoklady osvobození od soudních poplatků a 3) ustanovení musí být nezbytné k ochraně jeho práv.

[3] Podle věty třetí § 35 odst. 10 s. ř. s. po dobu od podání žádosti o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení. O ustanovení zástupce lze tak žádat ještě před podáním návrhu na zahájení řízení, tento úkon je však třeba provést ve lhůtě pro podání tohoto návrhu, v nyní projednávané věci tedy ve lhůtě pro podání kasační stížnosti. Pokud by navrhovatel žádal až po uplynutí této lhůty, nebylo by možné lhůtu k podání kasační stížnosti již stavět a následně podaná kasační stížnost by vždy byla opožděná a tudíž zjevně neúspěšná.

[4] Nejvyšší správní soud se předně zabýval včasností návrhu na ustanovení zástupce a okamžikem stavění lhůty k podání kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby nebylo žalobci doručeno v souladu s pokynem soudu do vlastních rukou, a proto usnesení navrhovateli opětovně doručil. Za počátek lhůty pro podání kasační stížnosti pak považuje den doručení opětovně zasláného usnesení (tj. 4. 10. 2021). Žádost o ustanovení zástupce podaná 2. 8. 2020 je s ohledem na uvedené včasná, lhůta k podání kasační v jejím důsledku neběží až do doručení usnesení o ustanovení advokáta ustanovenému advokátovi. V důsledku nového doručení usnesení krajského soudu je rovněž lhůta pro podání kasační stížnosti zachovaná ve své plné délce a dosud z ní nic neuběhlo.

[5] K naplnění podmínek dle § 35 odst. 10 s. ř. s. pak Nejvyšší správní soud uvádí, že žalobce ustanovení zástupce navrhl, první podmínka je splněna. Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanoví § 36 odst. 3 s. ř. s, podle něhož „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne (...)“.

[6] Nejvyšší správní soud se dále zabýval majetkovými poměry navrhovatele, jelikož neshledal návrh, který žalobce zamýšlí podat, zjevně neúspěšným. Nejde totiž o návrh, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjistitelná. O takový návrh se jedná zejména, pokud by byla zamýšlená kasační stížnosti opožděná, nebo by šlo o návrh, který je výslovně vyloučen z meritorního přezkoumání. O takový návrh se ovšem nejedná.

[7] Navrhovatel k výzvě soudu doložil formulář o osobních a majetkových poměrech, ze kterého plyne, že je invalidním důchodcem III. stupně, jeho příjmy tvoří příspěvek na bydlení a příspěvek na živobytí v celkové výši 8 124 Kč měsíčně, kromě podílu v bytovém družstvu nemá žádný majetek. Jeho měsíční výdaje, které představuje strava, léky, energie a splátky dluhu, se pohybují rovněž kolem 8 000 Kč měsíčně. Z uvedeného plyne, že žalobce nemá dostatečné finanční prostředky a splňuje tedy druhou z podmínek pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, tj. jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

[8] Ke třetí podmínce týkající se nezbytnosti ustanovení zástupce k ochraně práv navrhovatele Nejvyšší správní soud uvádí, že zastoupení advokátem je dle § 105 odst. 2 s. ř. s. podmínkou řízení o kasační stížnosti. Při posuzování návrhu účastníka na ustanovení zástupce tak není třeba se zjišťováním naplnění této podmínky zabývat, jelikož tato potřeba se ze zákona předpokládá. Nutné je podotknout, že průběhu řízení nevyšlo najevo, že by navrhovatel měl vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

[9] Soud shledal, že v dané věci jsou splněny všechny jmenované podmínky a návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů proto vyhověl. Navrhovatel nevyjádřil svou případnou preferenci v otázce konkrétní osoby zástupce. Kasační soudu proto s ohledem na blízkost sídla zástupce a jeho specializaci na správní právo ustanovil zástupcem navrhovatele pro podání kasační stížnosti a jeho zastupování v řízení o kasační stížnosti Mgr. Milana Hadravu, advokáta se sídlem Blatenská 1161/46, Chomutov.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu lze podat ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Lhůta pro podání kasační stížnosti neběží po dobu od podání návrhu na ustanovení zástupce do nabytí právní moci rozhodnutí o tomto návrhu (tj. do právní moci tohoto usnesení).

pokračování

Ustanovený zástupce navrhovatele je advokátem; v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování navrhovatele stát.

V Brně 19. října 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda senát